

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 53/00

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Štefana Ogurčáka a Daniela Švábyho na neverejnom zasadnutí 25. apríla 2002 prerokoval návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky na začatie konania o súlade všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava - Jarovce č. 4/1993 z 25. novembra 1993 o chove zvierat hospodárskych a úžitkových s čl. 2 ods. 3, čl. 13 ods. 1, čl. 16 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 67 a s čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky, so zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, Občianskym zákonníkom a so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat a takto

r o z h o d o l :

1. Ustanovenia § 3, § 4 ods. 1 písm. a) a § 5 ods.1 všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava - Jarovce č. 4/1993 z 25. novembra 1993 o chove zvierat hospodárskych a úžitkových **n i e s ú v s ú l a d e** s čl. 13 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a s čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky, s ustanovením § 123 Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a s ustanoveniami § 7 ods. 1, § 12 a § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat.

2. Vo zvyšnej časti návrhu nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 21. júla 2000 doručený návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľ“) na začatie konania podľa čl. 125 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v znení účinnom do 30. júla 2001 vo veci vyslovenia nesúladu všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava – Jarovce č. 4/1993 z 25. novembra 1993 o chove zvierat hospodárskych a úžitkových (ďalej len „nariadenie“) s čl. 2 ods. 3, čl. 13 ods. 1, čl. 16 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 67 a s čl. 68 ústavy, so zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), Občianskym zákonníkom a so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat (ďalej len „zákon o ochrane zvierat“).

Navrhovateľ uviedol, že Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Jarovce vydalo napadnuté nariadenie podľa oprávnenia daného mu ustanovením § 15 ods. 2 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Bratislave“) a čl. 6 ods. 2 písm. n) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Keďže citovaný zákon o Bratislave proces prijímania všeobecne záväzných nariadení neupravuje, primerane sa naň aplikoval § 6 zákona o obecnom zriadení s použitím § 29 zákona o Bratislave.

Navrhovateľ namietal, že predmetné nariadenie rieši problematiku chovu úžitkových a hospodárskych zvierat tak, že súčasne chovateľom zvierat – právnickým osobám a fyzickým osobám určuje práva a povinnosti vo vzťahu k životnému prostrediu, spoluobčanom, striktne určuje základné podmienky chovu, držania a ochrany úžitkových a hospodárskych zvierat v katastrálnom území mestskej časti Bratislava – Jarovce.

Podľa navrhovateľa nariadenie je v zrejmom rozpore so zákonom, pretože subjekt územnej samosprávy pri normotvornej činnosti dôsledne nerešpektoval ústavu, zákony a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy. Svojím postupom Miestne zastupiteľstvo

mestskej časti Bratislava – Jarovce bez zákonného zmocnenia zasiahlo do výkonu úloh štátnej správy, čím prekročilo rozsah zákonom mu danej pôsobnosti.

Navrhovateľ vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: „Všeobecne záväzné nariadenie vydané v Mestskej časti Bratislava - Jarovce z 25. novembra 1993 o chove úžitkových a hospodárskych zvierat na území tejto mestskej časti nie je v súlade s čl. 2 ods. 3, čl. 13 ods. 1, čl. 16 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 67 a čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s ustanovením § 123 Občianskeho zákonníka, s § 4 ods. 1, 3 písm. g, m, § 6 ods. 1, § 16 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a s § 29 zákona č. 115/1995 Z. z. o chove zvierat.“

Ústavný súd uznesením z 8. novembra 2000 sp. zn. I. ÚS 53/00 prijal návrh navrhovateľa podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

Ústavný súd požiadal odporcu, aby zaujal stanovisko k návrhu navrhovateľa a aby sa vyjadril k tomu, či trvá na ústnom pojednávaní v predmetnej veci.

Starostka mestskej časti Bratislava - Jarovce svojím listom z 18. septembra 2000 sp. zn. 876/2000 oznámila, že netrvá na ústnom pojednávaní v predmetnej veci, k návrhu však nezaujala stanovisko.

Navrhovateľ listom z 20. septembra 2000 sp. zn. VI Gc 3199/00-29 oznámil ústavnému súdu, že na ústnom pojednávaní vo veci netrvá.

II.

Návrh bol prerokovaný podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí senátu.

Ústavný súd z pripojených dokumentov zistil, že predmetné nariadenie bolo prijaté zákonným spôsobom, pričom účinnosť nadobudlo 1. januára 1994.

Text nariadenia o chove zvierat hospodárskych a úžitkových je nasledovný:

„Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Jarovce podľa ustanovenia par. 6 odst. 1 Zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov čl. 6 odst. 2 Štatútu hl. m. SR Bratislavy, ust. par. 15 odst. 2 a ust. par. 28 Zákona SNR č. 377/90 Zb. o hlavnom meste SR Bratislavy sa uznieslo na tomto Všeobecnom záväznom nariadení:

Paragraf 1 Úvodné ustanovenie

- 1. Účelom tohto nariadenia miestneho zastupiteľstva (MiZ) je upraviť chov zvierat, ich prinášanie, resp. prevádzanie na územie mestskej časti Jarovce.*
- 2. Ustanovenia nariadenia MZ sa vzťahujú na chovateľov, ktorí sú fyzickými a právnickými osobami.*
- 3. Ustanovenia nariadenia MZ sa ďalej nevzťahuje na chov akvárijných rýb a korytnačiek.*

Paragraf 2 Všeobecné ustanovenia

- 1. Chovať psov, mačky, hospodárske a iné zvieratá (ďalej len „zvieratá“) na území mestskej časti (MČ) je možné, ak nespôsobujú zdravotné a hygienické škody, neohrozujú čistotu a bezpečnosť v domoch, bytoch, na verejných priestranstvách a nezapríčiňujú porušovanie zásad spoluzitia, ak v tomto nariadení MČ nie je stanovené inak.*
- 2. Chovateľom je každý, kto z akýchkoľvek dôvodov chová hoci aj prechodne tieto zvieratá.*
- 3. Chov zvierat na území MČ Bratislava – Jarovce podlieha všeobecne platným právnym predpisom z oblasti veterinárnej starostlivosti.*
- 4. V bytoch so spoločnou predsieňou a spoločným základným príslušenstvom je potrebný na chov zvierat súhlas všetkých užívateľov týchto bytov. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na chov škrečkov, laboratórnych myší, morských prasiatok a pod.*

Paragraf 3 Chov hospodárskych zvierat

- 1. Pod pojmom hospodárske zvieratá sa rozumejú hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy, hrabavá a vodná hydina, jednokopytníky, králiky, zajace, kožuštinové zvieratá a včely nad počet uvedený v odseku 2.*
- 2. Úžitkové zvieratá sú: hovädzí dobytok 2 ks, ošípané 5 ks, ovce 5 ks, kozy 2 ks, hrabavá a vodná hydina 50 ks z jednotlivé druhu, jednokopytníky 2 ks, králiky, zajace 50 ks, kožuštinové zvieratá 10 ks a včely bez obmedzenia.*
- 3. Chov hospodárskych zvierat v rodinných domoch, dvoroch a záhradách na území MČ Bratislava – Jarovce je možný len s povolením MÚ Bratislava – Jarovce vydaný v súlade s kladným stanoviskom obvodného hygienika a Mestskej veterinárnej správy (ďalej len „veterinárna správa“).*

*Paragraf 4
Práva a povinnosti chovateľa*

1. *Chovateľ má právo:*
 - a/ *na chov zvierat umožnený týmto VZN MČ*
 - b/ *na náhradu škody, ktorá bola spôsobená jeho zvieratú, a to podľa všeobecne platných právnych predpisov.*
2. *Chovateľ má povinnosť:*
 - a/ *dbať, aby zviera bezdôvodne nerušilo spoluobyvateľov v dome,*
 - b/ *dbať na ochranu zdravia, riadnu výživu a čistotu chovaného zvieraťa,*
 - c/ *chované zviera fyzicky netýrať a nedržať ho na tých miestach, kde nie je zabezpečený stály dozor chovateľa (pivnice, povaly, záhrady, záhradkárskej osady, atď.),*
 - d/ *bezodkladne odstrániť nečistotu spôsobenú zvieratú,*
 - e/ *nedovoliť bez dozoru voľný pohyb zvieratú na miestach verejne prístupných, napr. komunikácia,*
 - f/ *dostať sa v lehotách stanovených veterinárnou správou na pravidelné očkovanie proti nákazlivým a iným prenosným chorobám, ďalej pri zjavnom ochorení zvierat a v ostatných prípadoch umožniť veterinárnej správe ošetrovanie zvieraťa,*
 - g/ *dať zviera, ktoré poranilo človeka, bezodkladne prezrieť veterinárnym lekárom, vyžiadať si o tom potvrdenie a potvrdenie odovzdať poškodenému,*
 - h/ *odstrániť zviera, ktoré opakovane pohryzlo alebo inak poranilo človeka pre agresivitu alebo neovládateľnosť,*
 - ch/ *zabezpečiť vedenie psa iba osobou, ktorá je fyzicky schopná ovládať, opatriť psa náhubkom a na miestach s väčším sústredením občanov, v spoločných priestoroch obytných domov a v priestoroch mestskej hromadnej dopravy viesť ho na vodidle,*
 - i/ *prihlásiť psa staršieho ako 6 mesiacov na Miestny úrad Jarovce,*
 - j/ *opatriť psa evidenčnou známkou vydanou Miestnym úradom Jarovce,*
 - k/ *dať zaevidovať v príslušnej základnej organizácii Slovenského zväzu chovateľov chov vtáctva, plazov a iných exotických zvierat,*
 - l/ *dodržiavať bezpečnostné, hygienické a iné opatrenia pri chove vtáctva, plazov a iných exotických zvierat,*
 - m/ *prihlásiť hospodárske zvieratá a to do 15 dní od ich získania na evidenciu na MÚ Bratislava – Jarovce,*
 - n/ *ohlásiť hospodárske zvieratá MÚ Bratislava – Jarovce všetky zmeny v chove evidovaných zvierat (presťahovanie, uhynutie, stratu, stratu evidenčnej známky a pod.),*
 - o/ *ohlásiť uhynutie zvieraťa veterinárnej správe a naložiť s ním podľa jej pokynov. Nie je dovolené uhynuté zvieratá dávať do smetných košov, kontajnerov alebo zakopávať v záhradách.*
3. *Za škody spôsobené zvieratú zodpovedá chovateľ podľa ustanovení všeobecne platných právnych predpisov.*

*Paragraf 5
Obmedzenia chovu*

1. *Je zakázané chovať tri alebo viac zvierat rovnakého druhu alebo rôznych druhov v bytoch spravovaných bytovou organizáciou, resp. iným správcom obytných budov.*
2. *Je zakázané chovať zvieratá v školách a spoločných zariadeniach pre deti, ktoré nemajú osobitný vchod a používajú spoločné priestory. Ďalej je zakázané chovať zvieratá v závodoch verejného a spoločného stravovania a potravinárskej výroby, v obchodoch s potravinami, v zdravotníckych zariadeniach, v zariadeniach sociálnej starostlivosti, vo verejných a spoločných ubytovniach a v prevádzkach poskytujúcich osobné služby. Tento zákaz sa vzťahuje aj na byty, ktoré s týmito zariadeniami súvisia a nemajú vlastný vchod.*
3. *Je zakázané prinášať alebo vodiť zvieratá do priestorov, kde je ich chov zakázaný, ďalej na detské ihriská, pieskoviská, športové zariadenia, kúpaliská, do priestorov kúpeľov, na cintoríny a na ďalšie miesta označené zákazom vodenia zvierat. Tento zákaz sa nevzťahuje na psov ozbrojených zložiek pri výkone služobných povinností a na psov vodiacich nevidiacich.*
4. *Je zakázané ukončiť chov zvierat, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto VZN MČ, ich vypustením v meste alebo do voľnej prírody.*

Paragraf 6

Osobitné ustanovenia na úseku veterinárnej starostlivosti

1. *Do pozorovacej stanice veterinárnej správy budú odovzdané zvieratá:*
 - a/ *nájdené alebo túlavé, ktorých chovateľ nie je známy a ktoré sa nachádzajú na verejnom priestranstve bez dozoru,*
 - b/ *ktoré zostali po zomretých chovateľoch,*
 - c/ *evakuované v prípade živelných pohrôm,*
 - d/ *určené na pozorovanie pre pohryznutie alebo poranenie osôb, ak chovateľ nemôže zabezpečiť ich oddelené umiestnenie,*
 - e/ *určené na likvidáciu.*
2. *Zvieratá pohybujúce sa na verejnom priestranstve bez dozoru chovateľa môžu byť zadržané a umiestnené v pozorovacej stanici veterinárnej správy. Pri nemožnosti odchyty a pri ohrození osôb alebo iných zvierat budú túlavé zvieratá odstránené iným vhodným spôsobom.*
3. *Nájdené alebo túlavé zvieratá, ktorých chovateľ nie je známy, budú do 10 dní pozorované, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivých chorôb, najmä besnoty. Táto lehota môže byť predĺžená. Podľa okolností môže pozorovacia stanica na základe rozhodnutia veterinárneho lekára zviazať zlikvidovať.*
4. *Ak sa chovateľ počas pozorovacej doby o zviera prihlási, bude mu zviera vydané, ak nie je podozrenie z nebezpečenstva prenosu nákazy. Pred prevzatím zvieraťa je chovateľ povinný uhradiť pozorovacej stanici výdavky spojené s umiestnením a liečením zvieraťa.*
5. *Likvidáciu psov a mačiek a iných zvierat vykonáva fy ASANA.*
6. *Náklady na prepravu a likvidáciu zvieraťa je povinný uhradiť jeho chovateľ.*
7. *V záujme ochrany pred zavlečením nákazy zo zahraničia je na dovoz zvierat zo zahraničia potrebný súhlas Štátnej veterinárnej správy Slovenskej republiky. Miesto na karanténu zvierat je potrebné vopred schváliť veterinárnou správou, ktorá zabezpečí veterinárny dozor, príp. iné potrebné opatrenia.*

Paragraf 7
Usporiadúvanie kynologických a iných chovateľských podujatí

1. *Verejné kynologické podujatia, výstavy, prehliadky a súťaže zvierat, ako aj iné chovateľské akcie môžu sa konať len s povolením MÚ vydaným po súhlase veterinárnej správy a obvodného hygienika.*
Podmienky miesta konania a umiestnenia zvierat počas podujatia určí príslušný obvodný hygienik a veterinárna správa.

Paragraf 8
Prechodné a záverečné ustanovenia

1. *Ustanovenia tohto VZN MČ Bratislava – Jarovce sa v plnom rozsahu vzťahujú aj na zvieratá chované pred jeho účinnosťou. Ak chov nespĺňa požiadavky tohto VZN MČ musí sa s ním dať do súladu najneskôr do 1. júna 1994, po prerokovaní s hygienikom.*
2. *Kontrolu dodržiavania ustanovení tohto VZN vykonávajú pracovníci MÚ na príkaz starostky, mestská polícia, veterinárna správa a príslušný obvodný hygienik.*
3. *Porušenie ustanovení tohto nariadenia MČ sa rieši v blokovom konaní alebo sa prejednáva v priestupkovom konaní, ak nejde o prečin alebo trestný čin.*
4. *Ak príslušný orgán zakáže chov zvierat a ak chovateľ v stanovenej lehote nevyhovie právoplatnému rozhodnutiu, zabezpečí sa výkon rozhodnutia prostredníctvom veterinárnej správy.*

Paragraf 9
Účinnosť

Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť od 1. januára 1994.“

III.

Vzhľadom na návrh navrhovateľa predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdiť súlad napadnutého nariadenia s čl. 2 ods. 3, čl. 13 ods. 1, čl. 16 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 67 a s čl. 68 ústavy, so zákonom o obecnom zriadení, Občianskym zákonníkom a so zákonom o ochrane zvierat.

Ústavný súd mal v danom prípade posúdiť aj to, či prijatie napadnutého nariadenia patrí do pôvodnej (samosprávnej) právomoci orgánu územnej samosprávy podľa čl. 68 ústavy alebo do prenesenej pôsobnosti tohto orgánu podľa čl. 71 ods. 2 ústavy a či Miestne

zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava - Jarovce prijatím tohto nariadenia neobmedzilo základné práva zaručené ústavou.

Orgány územnej samosprávy majú normotvornú právomoc priznanú v čl. 68 ústavy, podľa ktorého vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia, a v čl. 71 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia. Tieto ustanovenia však neupravujú normotvornú právomoc obce nezávisle od ostatných ustanovení ústavy, preto obec pri jej uplatňovaní môže prijímať len všeobecne záväzné nariadenia, ktoré sú v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy v súlade so všetkými súvisiacimi ustanoveniami ústavy.

Pokiaľ ide o otázku, ktoré súvisiace ustanovenia ústavy musí obec rešpektovať pri uplatňovaní normotvornej právomoci v zmysle čl. 68 a čl. 71 ods. 2 prvej vety ústavy, odpoveď závisí od konkrétnych okolností každého prípadu.

Zo všeobecných ustanovení, ktorými je druhá hlava ústavy upravujúca základné práva a slobody uvádzaná, do úvahy prichádzajú ustanovenia čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, tak ako sa ich správne dovoľával navrhovateľ, ako aj čl. 13 ods. 2 ústavy. Ak sa totiž v oblasti základných práv a slobôd ukladajú povinnosti, ústava v uvedených článkoch ustanovuje, že sa tak môže stať zákonom alebo len na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, pritom medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Z hľadiska danej veci treba zohľadniť, ako to uvádza i navrhovateľ, aj čl. 2 ods. 3 ústavy, na základe ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Z uvádzajúcej časti napadnutého nariadenia vyplýva, že toto nariadenie bolo Miestnym zastupiteľstvom mestskej časti Bratislava - Jarovce prijaté v pôsobnosti územnej samosprávy, teda v samosprávnej pôsobnosti.

Samosprávu obce zákon o obecnom zriadení vymedzuje v ustanovení § 4 ods. 1, podľa ktorého obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Samospráva obce je demonštratívnym spôsobom vymedzená v ustanovení § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení.

V ustanovení § 4 ods. 4 zákona o obecnom zriadení je zakotvené negatívne vymedzenie samosprávnej pôsobnosti tak, že ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Pokiaľ ide o vymedzenie samostatnej (samosprávnej) normotvornej pôsobnosti obcí, ústava v čl. 68 určuje rámec umožňujúci vydávanie všeobecne záväzných nariadení obciam (konkrétne obecným zastupiteľstvám) aj bez zákonného splnomocnenia, pokiaľ sú vydávané vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona.

Pri posúdení obsahu predmetného nariadenia sa ústavný súd nestotožnil s tvrdeniami navrhovateľa o tom, že nariadenie „striktne určuje základné podmienky chovu, držania a ochrany úžitkových a hospodárskych zvierat v katastrálnom území mestskej časti Bratislava - Jarovce“, ale dospel k záveru, že napadnuté nariadenie reaguje predovšetkým iba na dôsledky chovu zvierat na miestne záležitosti verejného poriadku, upravuje dopad chovu zvierat na zdravie obyvateľov miestnej časti, na udržiavanie čistoty a ochranu životného prostredia v miestnej časti, teda bolo vydané vo veciach územnej samosprávy v zmysle § 4 ods. 3 písm. e), f), g) a m) zákona o obecnom zriadení.

Nariadením sa zabezpečujú aj úlohy vyplývajúce pre samosprávu z ustanovenia § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 337/1998 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o veterinárnej starostlivosti“), podľa ktorého obce povoľujú usporiadanie konania výstav, trhov, prehliadok alebo súťaží zvierat, alebo konanie zvodov zvierat na iné účely za podmienok určených regionálnou veterinárnou správou, a zabezpečujú sa ním aj úlohy podľa § 13 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, na základe ktorého obce usmerňujú a evidujú chov hospodárskych zvierat a zvierat chovaných v domácnostiach. Napadnutým nariadením sa ďalej zabezpečujú napr. aj úlohy vyplývajúce z ustanovenia § 10 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého sú aj obce povinné utvárať predpoklady na zdravé životné podmienky, pracovné podmienky a zdravý spôsob života.

Ústavný súd podľa čl. 125 ods. 1 písm. c) ústavy každé ustanovenie napadnutého nariadenia preskúmal osobitne, či spĺňa ústavné podmienky pre tvorbu všeobecne záväzného nariadenia, a dospel k záveru, že Miestne zastupiteľstvo Bratislava - Jarovce pri vydaní predmetného nariadenia nepostupovalo pri tvorbe každého ustanovenia nariadenia ústavne predpísaným spôsobom a v § 3, § 4 ods. 1 písm. a) a v § 5 ods. 1 vybočilo z medzí samosprávnej pôsobnosti, resp. niektoré jeho ustanovenia sa dostali do rozporu s ústavou a so zákonmi, ktoré boli prijaté odstupom času a na ktoré Miestne zastupiteľstvo Bratislava – Jarovce nereagovalo novelou (zmenou) predmetného nariadenia, hoci reagovať malo a bude musieť aj v budúcnosti, napr. na zákon, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov.

Ustanovenia § 3 ods. 3 a § 5 ods. 1 nariadenia sa evidentne vymykajú normotvornej pôsobnosti obce, pretože upravujú medze základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy a taktiež § 123 Občianskeho zákonníka) a dostávajú sa tak do nesúladu s čl. 13 ods. 2 ústavy. Rozsah normotvornej činnosti obecných zastupiteľstiev je vždy obmedzený základnými právami a slobodami garantovanými ústavou.

Ústavný súd už uviedol, že obec je právnickou osobou, ktorej ústava nedovoľuje obmedziť základné práva a slobody (I. ÚS 54/00). Ak orgán územnej

samosprávy všeobecne záväzným nariadením ustanoví podmienky obmedzujúce základné práva a slobody, koná tak nad rámec čl. 68 ústavy a dostáva sa do rozporu aj s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého nariadenie obce nesmie odporovať ústave ani zákonu.

Definície pojmov „hospodárske a úžitkové zvieratá“ zakotvené v § 3 ods. 1 a 2 nariadenia sú v rozpore s § 12 a § 15 zákona o ochrane zvierat. Všeobecne záväzným nariadením totiž ani v samostatnej pôsobnosti obce nemožno upravovať „miestne záležitosti“ v rozpore s existujúcou zákonnou úpravou. Taktiež § 4 ods. 1 písm. a) nariadenia je v rozpore s § 7 ods. 1 zákona o ochrane zvierat.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že napadnuté nariadenie obsahuje povinnosti, hoci obec v danom prípade nie je zákonom splnomocnená ukladať povinnosti, a preto sa nariadenie ocitá v rozpore s čl. 13 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 3 ústavy, ústavný súd k tomu dodáva, že obecné zastupiteľstvá v samostatnej pôsobnosti na vydávanie všeobecne záväzných nariadení zákonné splnomocnenie zásadne nepotrebujú, lebo ich vydávajú v medziach svojej pôsobnosti, ktorá je odvodená jednak priamo z ústavy a jednak zo zákona o obecnom zriadení, pričom čl. 2 ods. 3 ústavy v kontexte s čl. 13 ods. 1 ústavy v tej súvislosti, že „povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach“, treba systematicky interpretovať tak, že v danom prípade sa pod pojmom „na základe zákona, v jeho medziach“ rozumie ústavou a zákonmi vymedzená samosprávna pôsobnosť obcí.

V petite svojho návrhu sa navrhovateľ domáhal aj toho, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnuté nariadenie sa dostalo do nesúladu s čl. 2 ods. 3, čl. 13 ods. 1, čl. 16 ods. 1 a s čl. 67 ústavy, s § 4 ods. 1 a ods. 3 písm. g) a m) a s § 16 zákona o obecnom zriadení a s § 29 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z. „o chove zvierat“ (správne o ochrane zvierat). Ústavný súd však v tejto časti návrhu nevyhovел, pretože nezistil priamu súvislosť medzi ostatnou časťou napadnutého nariadenia a označenými ustanoveniami ústavy a zákonov, porušenie ktorých navrhovateľ v tejto súvislosti bez uvedenia konkrétnych dôvodov namietal. Okrem toho všeobecne záväzné nariadenie obce podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za nesúladné s ústavou

len na tom základe, že vo svojich ustanoveniach obsahuje aj bližšiu úpravu o povinnostiach vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám, ak tieto povinnosti majú inak oporu v zákone a neprekračujú ústavný ani zákonný rámec. V tejto súvislosti sa navrhovateľ vo svojej argumentácii obmedzil len na označené zákony a už nebral do úvahy iné zákony, ktoré podľa názoru ústavného súdu, pokiaľ ide o túto časť napadnutého nariadenia, sú dostatočným základom pre bližšiu úpravu takých povinností, ktoré upravuje napadnuté nariadenie. Ako príklad ústavný súd poukazuje na Občiansky zákonník, najmä na § 415 a § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov a na § 51 ods. 6 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o veterinárnej starostlivosti .

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa čl. 125 ods. 3 ústavy ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlada, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. b) a c), aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. d), aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2002